

Sygn. akt III CSK 73/16

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa M. Ś.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie [...]
o rentę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 kwietnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 24 września 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 września 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację strony pozwanej od wyroku Sądu pierwszej instancji uwzględniającego częściowo powództwo o podwyższenie renty wyrównawczej zasądzonej od strony pozwanej na rzecz powódki wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 21 stycznia 2000 r.

Sądy obu instancji uznały, że zaszły przewidziane w art. 907 § 2 w zw. z art. 444 § 2 k.c. przesłanki podwyższenia renty, wskazując między innymi na upływ czasu, wzrost potrzeb powódki i wzrost kosztów stosowanej przez nią diety oraz brak możliwości podjęcia przez nią jakiejkolwiek pracy zarobkowej, która to okoliczność nie istniała w 2000 r., gdy powódka miała 15 lat.

W skardze kasacyjnej opartej na obu podstawach i zarzutach naruszenia art. 378 § 1, art. 321 § 1 i art. 322 k.p.c. oraz art. 907 § 2 k.c., pozwany jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹⁰ § 1 pkt 4 k.p.c. Stwierdził, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na zasadnicze wadliwości postępowania przed Sądem II instancji polegające na wykreowaniu nieistniejącego dotychczas elementu podstawy faktycznej roszczenia w postaci nowej, niewskazanej przez powódkę zmiany stosunków, o której mowa w art. 907 § 2 k.c., polegającej na osiągnięciu przez powódkę wieku, w którym, gdyby była zdrowa, osiągnęłaby dochody z własnej pracy. Stanowiło to, zdaniem skarżącego, wykreowanie nowego elementu sprawy rozumianej jako roszczenie procesowe, która nie była sprawą rozpoznawaną przez Sąd I instancji, tym samym roszczenie, które oceniał Sąd II instancji w ramach postępowania apelacyjnego było inne niż roszczenie oceniane przez Sąd I instancji, co stanowiło oczywiste naruszenie art. 321 § 1 k.p.c. W ocenie skarżącego doszło też do nierozpoznania apelacji w zakresie, w jakim kwestionowała wyrok Sądu I instancji wskazując na niewłaściwe zastosowanie art. 907 § 2 k.c. przez przyjęcie, że po wydaniu wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 21 stycznia 2000 r. doszło do zmiany stosunków w związku ze zmianą siły nabywczej pieniądza oraz rozmiaru tej zmiany.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa przez Sąd drugiej instancji, widocznego od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy. Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonego przepisu nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem mimo oczywistego nawet naruszenia przepisu, wyrok może być prawidłowy (porównaj między innymi postanowienia z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, nie publ.).

Skarżący nie wykazał tych okoliczności. Jego twierdzenie o „wykreowaniu” przez Sąd drugiej instancji nowego elementu podstawy faktycznej roszczenia nie wskazanej przez powódkę i nierozpoznanej przez Sąd pierwszej instancji jest nie tylko niezrozumiałe lecz także nie odpowiada rzeczywistości. Już bowiem pobieżna lektura pozwu i pism procesowych powódki oraz uzasadnienia Sądu pierwszej instancji pozwala stwierdzić, że jedną z podstaw faktycznych roszczenia o podwyższenie renty wyrównawczej było twierdzenie powódki o niemożności podjęcia jakiegokolwiek zatrudnienia, co jest bezsporne i stanowiło także odniesienie dla Sądu pierwszej instancji do oceny wysokości roszczenia o rentę w kwocie, która „nie przewyższa zarobków”, jakie mogłaby otrzymywać powódka.

Podobnie lektura uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego pozwala na stwierdzenie, że wbrew stanowisku skarżącego, Sąd ten odniósł się do apelacyjnego zarzutu dotyczącego kwestii zmiany siły nabywczej pieniądza jako podstawy zmiany stosunków, o której mowa w art. 907 § 2 k.c., gdyż stwierdził - odwołując się do wskazanych dwóch uchwał i wyroku Sądu Najwyższego - że orzekając o zmianie renty, sąd bierze pod uwagę wszystkie okoliczności dotyczące

sytuacji osobistej i majątkowej stron oraz okoliczności obiektywne, w tym też istotny spadek siły nabywczej pieniądza.

Niezależnie od tego pozwany nie próbował nawet wykazać, że zarzucane przez niego uchybienia procesowe Sądu drugiej instancji mogły mieć istotny wpływ na treść wyroku i doprowadziły do wydania przez ten Sąd wyroku oczywiście wadliwego.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.